

Det store forsøksrommet i fjørfehuset .

Franciska Steinhoff

FORSKNING

ERFARINGER FRA FJØRFEHUSET VED SHF

I et forsøkshus kan flere fôrtyper eller fôringsstrategier sammenlignes, dyreadferd observeres og effekt på produksjonsresultater dokumenteres under kontrollerte betingelser. Dette er det vanskelig å oppnå i et vanlig produksjonshus uten skillevegger og fôrlinjer som tillater bruk av flere fôrtyper samtidig.

Tekst & foto: Franciska Steinhoff, Felleskjøpet Fôrutvikling

På slutten av 2019 ble den gamle forsøksvirksomheten i Våler (Scandinavian Poultry Research) lagt ned pga. stort behov for oppgradering.

Det nye huset på Ås er inndelt i flere forsøksrom og det store rommet kan huse mellom 4000 og 5000 kyllinger i opp til 66 binger. Dette gir mulighet for å gjennomføre forsøk med flere forskjellige fôrtyper i et stort rom samtidig. Dessuten er forsøkshuset utstyrt med ventilasjons- og oppvarmingsteknologi som brukes i moderne slaktekyllinghus. Halvautomatisk fôring og vanntilførsel samt automatisk styring av miljøparametere hjelper med å gjennomføre forsøk på en realistisk måte.

MÅL MED SHF

Fjørfehuset er et samarbeidsprosjekt mellom NMBU og fjørfenæringa. Det driftes av Senter for husdyrforsøk (SHF) som fra før har kyr, griser og geiter i forskjellige forsøksfjøs på Ås gård. Bygget ble tatt i bruk på slutten av 2019 og Felleskjøpet hadde sitt første innsett med slaktekylling i januar/februar 2020.

SHF og Fjørfehuset har det siste året etablert seg som et senter for fjørfekompetanse med nye forskningsfasiliteter som er tilgjengelige for hele bransjen. Norsk produksjon av fjørfe uten antibiotika ligger i verdenstoppen med hensyn til produksjonsresultater. Det forskes mye på fjørfe i verden, og Norge får internasjonal oppmerksomhet for våre gode resultater og friske dyr.

KAN KUNNSKAPEN OVERFØRES DIREKTE?

I et fôringsforsøk ved Fjørfehuset vises potensialet for produksjonsresultater av et eller flere fôr under best mulige betingelser ift. tilvekst, jevnhet (CV), tråputerpoeng, fordøyelighet av råvarer og næringsinnhold. Man kan dermed ikke helt direkte overføre resultatene for ulike fôrslag eller fôrregimer med resultater oppnådd i et produksjonshus. Vi i Felleskjøpet Fôrutvikling benytter oss av fôringsforsøk ved Fjørfehuset for å sikrere kunne dokumentere at ulike tiltak har effekt på viktige spørsmål. Utover det må standardfôr og resepter tilpasses etter lokale forhold mht. råvaretilgang og krav fra kunder og varemottakere.

PARAMETER	FJØRFEHUSET (FK FORSØK)	NORTURA (FK) 2020	DSH (FK) 2020
CV%	11,88	13,5	12,87
TPS	0	10,5	7,0
Slaktealder	33,5	33,4	33,9
Slaktevekt	1552	1388	1475
Dødelighet (total)	2,85	2,29	2,37
Dødelighet 1. uke	0,52	0,68	0,67
Tilvekst g/d	46,3	41,5	43,4
Kassasjon	4,5	1,74	1,03

Tabell 1. Nøkkeltall forsøkshus (FK forsøk) og produksjonshus. Tallene er gjennomsnitt for 2020 og hentet fra Nortura (fjørfekjøttkontrollen) og DSH produksjonskontroller og gjengitt med tillatelse.

I tabellen er produksjonsresultater fra våre forsøk sammenstilt med feltdata fra Nortura for foredlingskylling (gjennomsnitt Felleskjøpet) og Den Stolte Hane (Felleskjøpet) for 2020. Her kan det tydelig ses at resultatene fra et forsøkshus er høyere mht. tilvekst, bl.a. fordi dyrene har flere fôrskåler og mindre behov for «vandring» til fôrskålene enn i et produksjonshus, noe som igjen fører til høyere kassasjoner og dødelighet (se tabell 1).

Et forsøkshus gir ikke svar på alle problemstillinger. Vi vil alltid ha behov for noen utvalgte produsenter for å gjennomføre test under praktiske forhold som f.eks. under situasjoner med høyt smittepress. Dere feltvertprodusenter gjør derfor også en uvurderlig jobb!

HVORDAN HAR DET FØRSTE ÅRET VÆRT?

Det første året ble benyttet til å bli kjent med både huset og personalet som drifter fjørfehuset på en fantastisk måte. Det ble gjennomført fem innsett av flere aktører hvor Felleskjøpet blant annet testet sitt nye kyllingsortiment til Ross 308.

Vi ble utfordret av både teknologien i huset og kyllinger som hoppet over skillevegger og flakset rundt. Men alt ble bra til slutt, også i et nytt fjørfehus midt i Covid-19- og fugleinfluensatider.

FRAMTIDSUTSIKTER

Det spås stor fremtidig aktivitet for norsk fjørfeforskning de neste årene. Flere prosjekter som tar for seg nye råvarer, dyrevelferd og dyrehelse i forskjellige fjørfeslag står allerede i kø, og støttes bredt blant annet av Felleskjøpet og Norges forskningsråd.

Vi krysser vingene for fremtiden. ●

